

Bestuur Stichting Dorpsraad Nieuwdorp
Prins Bernhardstraat 27
4455 BA NIEUWDORP

Uw kenmerk:
Uw brief van:

Ons kenmerk: 00.14856
Heinkenszand, 11 SEP. 2008

Onderwerp: Vliegenoverlast Nieuwdorp

Geacht bestuur ,

In juni en juli dit jaar hebben wij een aantal klachten ontvangen van inwoners van Nieuwdorp over vliegenoverlast.

Naar aanleiding daarvan hebben wij het Kenniscentrum Dierplagen (KAD) te Wageningen opdracht gegeven onderzoek te doen naar de overlast van vliegen in en rond Nieuwdorp.

Het rapport van dit onderzoek is inmiddels verschenen en bieden wij u ter informatie aan.

De aanbevelingen uit het rapport zullen wij overnemen. Zo verzoeken wij de provincie de aanbeveling ten aanzien van de stortplaats ter harte te nemen en worden de bewoners aan de Havenweg geïnformeerd over mogelijke maatregelen. Ook zullen wij nagaan of bij de betrokken agrarische inrichtingen er aanleiding bestaat bij de milieuvergunning cq -melding een meldingsplicht en/of logboek als voorschrift toe te voegen.

Verder worden alle klagers hierover op de hoogte gebracht.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Borsele,
namens hen, hoofd afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu,

J.M. Jansen

Behandeld door: A.P.T. Stapels , doorkiesnummer (0113) 23 84 87

Wilt u bij de beantwoording van deze brief 'Ons kenmerk' vermelden.

Bijlagen: 1

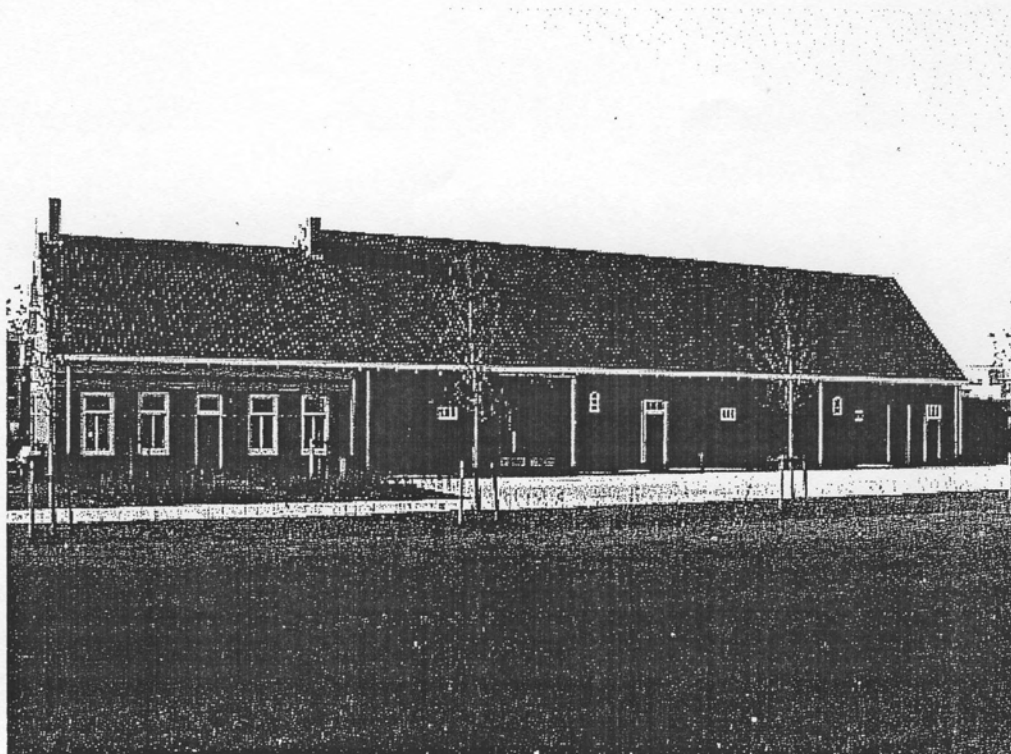
Postbus 350
6700 AJ Wageningen
Vadaring 81
6702 EB Wageningen
Tel. (0317) 41 96 60

Fax (0317) 41 45 95
E-mail info@kad.nl
Internet www.kad.nl
BTW-nr. NL 8127.91.976.B.01
KvK 09138519

Rapport onderzoek

(19 en 25 juni 2008)

Opdrachtgever: Gemeente Borsele
Stenevate 10
4451 KB Heinkenszand

Uitgevoerd door: J.W. Noort
Kenniscentrum Dierplagen (KAD)
Vadaring 81
6702 EB Wageningen

RAPPORTAGE - ONDERZOEK

Opdracht

Gemeente Borsele heeft het Kenniscentrum Dierplagen (KAD) te Wageningen in juni 2008 verzocht onderzoek te doen naar de overlast van (kamer)vliegen in en rond het dorp Nieuwdorp. Een gelijkwaardig onderzoek heeft ook plaatsgevonden in juli 2007.

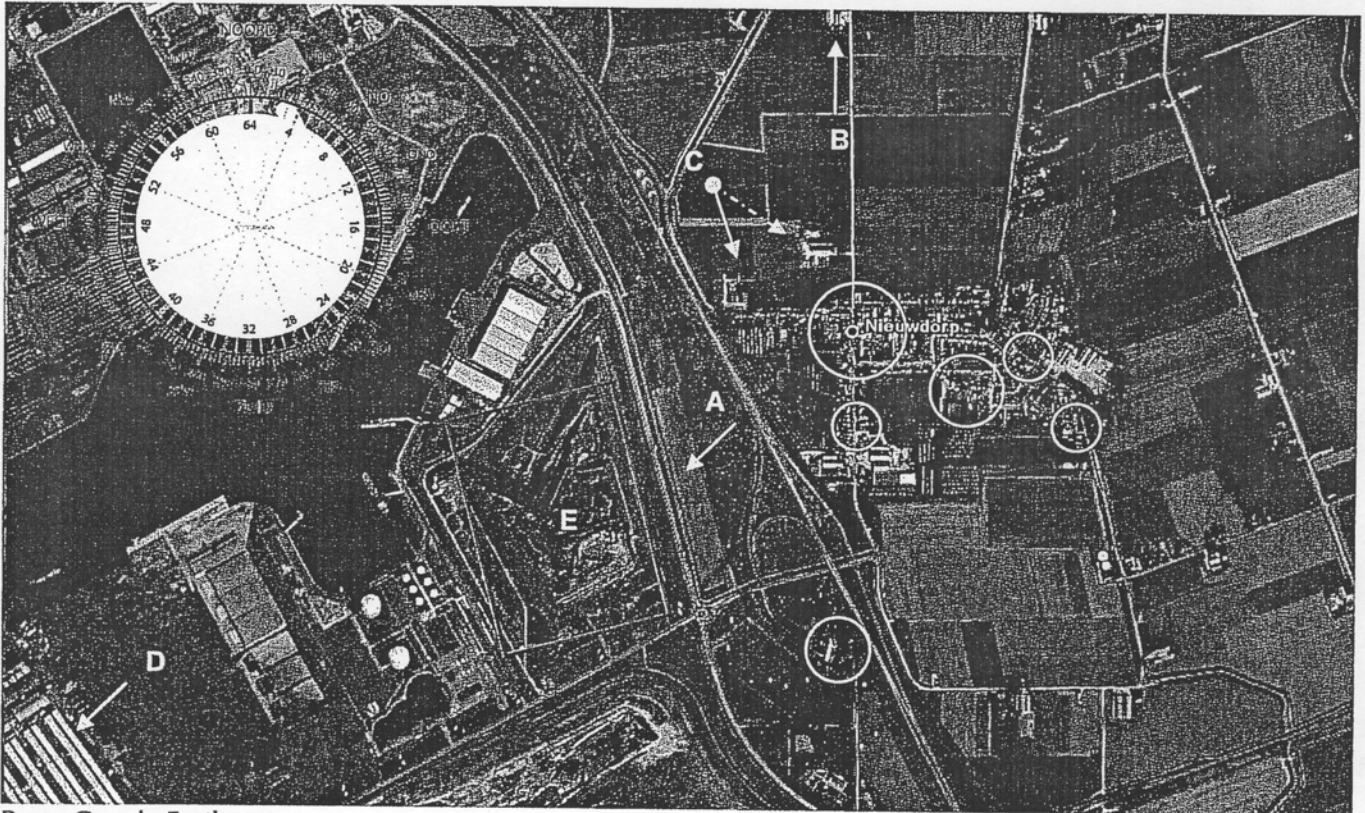
Tijdens de loop van het onderzoek in 2007 is tijdens het eerste onderzoek door de adviseur van het KAD vastgesteld dat het om diverse soorten vliegen ging. Determinatie wees uit dat het merendeels kamervliegen (*Musca domestica* L.) betrof.

Locaties binnen de gemeente die in 2008 gecontroleerd zijn

- Stortplaats huisvuil (Delta)
- Recyclingbedrijf (Delta) aan de Polenweg
- Restaurant Landlust
- Broodmalerij
- Veehouder Blok aan de Havenweg
- Eierhandel en legbatterij Fokke
- Sportvelden
- Diverse straten waaronder de tuinen aan de achterzijde van de Havenweg, Prinses Margrietstraat, Prinses Christinastraat, Hertenweg en Coudorp.

Geschiedenis overlast

In Nieuwdorp is nu ca. twee jaar overlast van kamervliegen, vooral binnen de bebouwde kom, maar ook het restaurant (zuidelijk) gelegen aan de Landlustweg heeft aanmerkelijk meer overlast van vliegen. Veel overlast en klachten zijn er binnengekomen in het weekend van 14 en 15 juni 2008, de meeste meldingen kwamen binnen op 16 juni 2008.

Bron: Google Earth

- A = locatie waar los mest is gestort
- B = eierhandel
- C = veehouders
- D = Delta recycling
- E = stortplaats (binnen rode vak) Delta.

N.B.: De cirkels geven aan de locaties waar overlast is (niet alle locaties staan aangegeven).

Bevindingen

Onderzoek donderdag 19 juni 2008

In de ochtend met de heer M. Geldof de situatie op dat moment doorgenomen en op de plattegrond de verspreiding van de klachten bekeken. Tijdens het eerste onderzoek was de overlast en het aantal klachten zo goed als niet aanwezig waardoor onderling besloten is het onderzoek deels uit te stellen vanwege het koele en regenachtige weer. Wel is besloten diverse plaatsen binnen de gemeente te gaan bezoeken samen met de heer M. Geldof van de gemeente Borsele en de heer R. de Nooijer van de Provincie Zeeland, daar deze afspraken onderling waren vastgelegd.

Bezocht zijn o.a. de vuilstortplaats, de broodmalerij, de compostering tegenover de broodmalerij, en het recyclingbedrijf Delta aan de Polenweg. Tegen de middag is er samen met de heer M. Geldof het restaurant Landlust bezocht en zijn de directe omgeving en omliggende bedrijven verder bekeken.

Op de stortplaats ten westen van Nieuwdorp gesproken met de heer R. Herwijnen samen met de heren Geldof en De Nooijer. Uit dit gesprek kwam naar voren dat er ongeveer 1½ maand geleden een losse stort van mest tegenover de vuilstortplaats heeft plaatsgevonden over een lengte van ca. 700 m, en ca. 300 m van het dorp af.

Er wordt een bestrijdingsactie uitgevoerd op een dinsdag en vrijdag op de afvalverwerking Noord- en Midden-Zeeland; dit gebeurt met Solfac-Vloeibaar (toelatingsnummer 9701 N of 12888 N) met als werkzame stof cyfluthrin en Undeen Emulsie (toelatingsnummer 5274 N) met de werkzame stof propoxur.

N.B.: In de Gebruiksaanwijzing staat niet vermeld dat dit op stortplaatsen gebruikt mag worden (zie bijlage).

Op de eerste onderzoeksdag is met de heer Geldof afgesproken om het onderzoek een week later verder voort te zetten zodra het weer verbeterd is en de temperatuur zal oplopen zoals voorspeld door het KNMI. Er zal dan wederom een onderzoek plaatsvinden evenredig aan het eerste bezoek, om na te gaan of er vermeerdering plaatsvindt van vliegen. Ook zal er op dat moment een bezoek gebracht worden in de straten en achterliggende omgevingen daar waar overlast is van kamervliegen.

Tijdens het eerste bezoek zijn er relatief weinig kamervliegen waargenomen, en de locaties waar wel enige kamervliegen zijn waargenomen waren de broodmalerij en op de vuilstortplaats:

- Op de broodmalerij stond bijvoorbeeld een grijze bak met rottend organisch materiaal waarin vliegen aanwezig waren. Maar ook binnen in de loods c.q. losplaats waren kamervliegen en fruitvliegen (familie *Drosophilidae*) waar te nemen op de los gestorte deegmassa's, oud brood e.d., afkomstig van broodfabrieken, bakkerijen, maar ook vindt er aanlevering plaats van afvalchips. Deze producten worden vermalen en de plastic zakken e.d. worden van elkaar gescheiden.
- Op de stortplaats, op het gedeelte dat afgedekt wordt met scrap, op de dag van het eerste bezoek weinig kamervliegen waargenomen. Wel werden er enkele vliegen waargenomen op het nog niet-afgedekte gedeelte, alle huisvuil lag op het moment van het bezoek onafgedekt waardoor vliegen zeer zeker vrij spel krijgen zodra de weersomstandigheden verbeteren.

In restaurant Landlust wordt een bestrijding uitgevoerd door een ingehuurd plaagdierbestrijder die het restaurant binnen behandelt tegen de kamervliegen. Tijdens het eerste bezoek waren hier weinig vliegen waar te nemen. Er werd ook aangegeven dat er op dit moment minder overlast was maar dat ca. 2 weken geleden een ergere overlast was. Men geeft ook duidelijk aan dat het als "restaurant" zeer vervelend is, als gasten hier komen lunchen en/of dineren en men continu de vliegen moet wegslaan van de tafel. Men maakt in verband met het vliegenprobleem zo goed als geen gebruik meer van het buitenterras. Bij het volgende bezoek zal er buitenom het restaurant verder worden onderzocht of hier duidelijke oorzaken liggen.

Aan de hand van de klachten in het weekend van 14 en 15 juni 2008 zijn de overheersende windrichtingen opgezocht bij het KNMI (Vlissingen).

Klimatologie
Daggegevens van het weer in Nederland

Kies station, jaar, maand, dag en druk vervolgens op de knop "toon"

Vlissingen sinds 01/01/1906 2008 juni 14 toon

Het weer op zaterdag 14 juni 2008 te Vlissingen

Temperatuur		Normaal	Neerslag	
Gemiddelde	14.0 °C	14.9 °C	Hoeveelheid	6.3 mm
Maximum	15.7 °C	18.3 °C	Duur	0.5 uur
Minimum	10.2 °C	12.0 °C		
Zon, bewolking & zicht			Wind	
Duur zonneshijn	10.8 uur		Gemiddelde snelheid	5.1 m/s = 3 Bft
Rel. zonneshijnduur	65 %	44 %	Maximale uurgemiddelde snelheid	7.0 m/s = 4 Bft
Gem. bedekkingsgraad	5 octa's		Maximale stoot	10.0 m/s
	Half tot zwaar bewolkt			
Minimaal zicht	7.0 km		Overheersende richting	263 ° = W
Relatieve luchtvochtigheid			Luchtdruk	
Gemiddelde	70 %	78 %	Gemiddelde luchtdruk	1014.5 hPa

[Uitleg](#) [Download](#) [English version](#)

263° W (overheersende richting), temp. 14,0°C

Klimatologie
Daggegevens van het weer in Nederland

Kies station, jaar, maand, dag en druk vervolgens op de knop "toon"

Vlissingen sinds 01/01/1906 2008 juni 15 toon

Het weer op zondag 15 juni 2008 te Vlissingen

Temperatuur		Normaal	Neerslag	
Gemiddelde	13.6 °C	14.9 °C	Hoeveelheid	1.8 mm
Maximum	16.6 °C	18.3 °C	Duur	0.7 uur
Minimum	11.3 °C	12.0 °C		
Zon, bewolking & zicht			Wind	
Duur zonneshijn	10.8 uur		Gemiddelde snelheid	4.1 m/s = 3 Bft
Rel. zonneshijnduur	65 %	44 %	Maximale uurgemiddelde snelheid	7.0 m/s = 4 Bft
Gem. bedekkingsgraad	4 octa's		Maximale stoot	12.0 m/s
	Half bewolkt			
Minimaal zicht	11.0 km		Overheersende richting	296 ° = WNW
Relatieve luchtvochtigheid			Luchtdruk	
Gemiddelde	73 %	78 %	Gemiddelde luchtdruk	1010.6 hPa

[Uitleg](#) [Download](#) [English version](#)

296° WNW (overheersende richting), temp. 13,6°C

In eerste instantie wordt de stortplaats aangewezen als de veroorzaker van de vliegenproblemen binnen de dorpskern. Een opmerking daarbij is wel dat de windrichting in het betreffende weekend merendeels uit de genoemde overheersende richting is geweest op zaterdag uit het westen en op zondag uit westnoordwest. Uiteraard kunnen er altijd windveranderingen plaatsvinden. Dit kan dus bijvoorbeeld ook inhouden dat op die dagen de wind vanaf de stortplaats afstand richting Nieuwdorp, en de wind veranderde van west naar westnoordwest of westzuidwest zodat er vliegen van de stortplaats naar het dorp zijn meegevoerd.

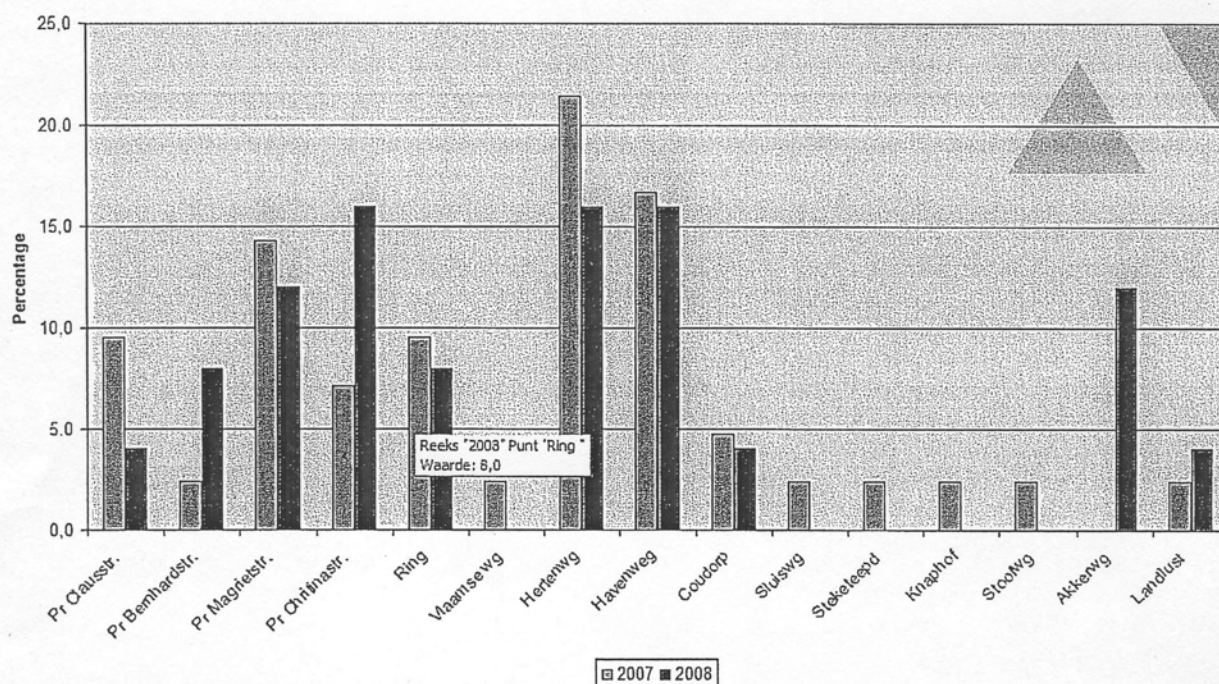
Kamervliegen kunnen door de wind enkele kilometers meegevoerd worden en zo het dorp en de dorpskern binnenkomen en zich hier dan ook gaan ophouden op de warmere plaatsen binnen het dorp. Op de 2^e dag van het onderzoek (25 juni 2008) waren er op de stortplaats op sommige plaatsen meer kamervliegen aanwezig dan op 19 juni, n.l. 15 kamervliegen per m² ondanks de koele temperatuur en de regen.

Onderzoek woensdag 25 juni 2008

Op vervolg van het bezoek op 19 juni 2008 volgen hieronder de bevindingen van het bezoek. De temperatuur op deze dag was gemiddeld 13,6°C met windkracht 3 vanuit het westen. Op de plattegrond van Nieuwdorp is het klachtenpatroon van 2007 uitgezet; zichtbaar wordt dat de verspreiding enigszins anders lag dan nu. Wat opvalt, is dat de klachten nu voor een groot deel komen vanuit de Havenweg, Hertenweg, Prinses Christinastraat en de Prinses Margrietstraat.

Jaar	Pr Claussstr.	Pr Bernhardstr.	Pr Magrietstr.	Pr Christinastr.	Ring	Vlaamse wg	Hertenwg	Havenweg	Coudorp	Sluiswg	Steketeepd	Knaphof	Stoofwg	Akkerwg	Landlust	Totaal
2007	4	1	6	3	4	1	9	7	2	1	1	1	1	0	1	42
%	9,5	2,4	14,3	7,1	9,5	2,4	21,4	16,7	4,8	2,4	2,4	2,4	2,4	0,0	2,4	100
2008	1	2	3	4	2	0	4	4	1	0	0	0	0	3	1	25
%	4,0	8,0	12,0	16,0	8,0	0,0	16,0	16,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	4,0	100

Klachten verloop Nieuwdorp

Waarnemingen overeenkomstig op de kaart

- A. Op deze locatie is ca. 1½-2 maanden geleden losse mest gestort. Hier zijn geen sporen of aanwijzingen meer te vinden van kamervliegen, de mest is zo goed als zeker na enige tijd na het mesten omgeploegd. De grond is intussen vrij droog en er groeit nu maïs op.
- B. Bij de eierhandel waren op het moment van het bezoek enkele vliegen waar te nemen (ca. 3 m²) maar niet in extreme mate. Wat opviel is dat er bij de stal deels vloeibare mest lag in de mestput, met een directe verbinding met de omgeving; deze mestput is open en niet afgedekt, dit was in het jaar 2007 eveneens het geval. In dit mest zaten dan ook veel vliegenmaden. De eigenaar gaf op dat moment aan dat deze mest gekeerd zou gaan worden, echter is dit niet afdoende om de maden te doden. Advies is dan ook om hier een madendodend middel te gebruiken, zodat larven zich niet verder kunnen ontwikkelen, en de mestput goed af te dekken. Dit totdat deze stal geheel verbouwd is. In de andere stallen vindt overdruk plaats en waren er op het moment van ons bezoek enkele vliegen aanwezig, maar niet in die mate dat het tot overlast kan geven in Nieuwdorp.
- C. Bij de veehouder waren wel kamervliegen aanwezig maar niet anders dan een normaal beeld (gemiddeld 2 kamervliegen per m²). De aanwezige vliegen veroorzaken thans nog geen overlast binnen het dorp.
- D. Bij het eerste bezoek bij het recyclingbedrijf waren er enkele vliegen aanwezig.

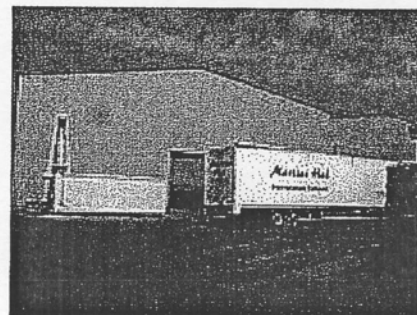
- E. Op de stortplaats waren beduidend meer kamervliegen aanwezig dan bij het eerste bezoek op 19 juni 2008. De wind kwam die dag overheersend uit westzuidwest met een gemiddelde windsnelheid van 8,3 m/s. Het huisvuil lag toen nog niet afgedekt en er waren veel vliegen op de stortplaats aanwezig m.n. op natte en beschutte plaatsen. Het is dus niet ondenkbaar dat kamervliegen meegevoerd worden richting westzuidwest en zo hun weg verder vinden richting Nieuwdorp, waardoor dit wordt gemeld als (over)last.

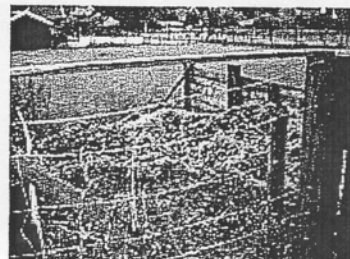
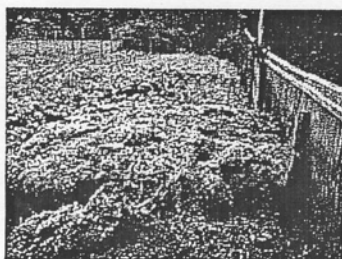
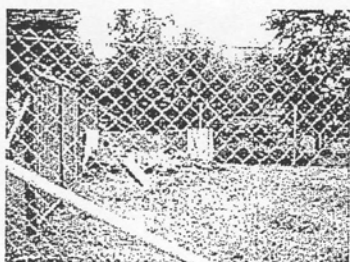
Het is hier dus wel aan te raden dit huishoudafval dagelijks af te dekken, zeer zeker in de warmere maanden. Hiermee wordt deels tegengaand dat vliegen zich goed kunnen ontwikkelen. Op de stortplaats worden nu op een dinsdag en een vrijdag een bestrijding uitgevoerd om de aanwezige vliegen te doden. Echter is het raadzaam om de ontwikkelingen op deze stortplaats beter in beeld te brengen met name in de warmere maanden. Goed is het ook als de plaagdierbeheerser begeleid wordt door een medewerker van de vuilstortplaats omdat hij/zij als geen ander beter weten waar problemen zich kunnen voordoen.

Overige waarnemingen

- Tijdens het tweede bezoek bij restaurant Landlust was er zeer zeker een toename waar te nemen van kamervliegen zowel in de warme als in de koude keuken. Een grotere toename binnen dit restaurant was er zeker vanaf 25 juni tot en met 29 juni; dit is bijgehouden door de eigenaar van het restaurant. Op die dagen was de wind afkomstig vanuit westzuidwest en op 30 juni kwam de wind vanuit het westen. Dit kan mogelijk als gevolg hebben gehad dat er een grotere toename is ontstaan van vliegen, vermoedelijk afkomstig van de stortplaats. Medio week 27 heeft de heer M. Geldof nog een bezoek gebracht aan de stortplaats en gaf aan dat er meer vliegen aanwezig waren dan voorheen.
- Bij de broodmalerij waren er aan de buitenkant op de lichte wanden meer vliegen waar te nemen. De afvalbak met organisch materiaal met hierin kamervliegen, stond nog steeds op dezelfde plaats. De bak stond eerder gereed om schoongemaakt te worden, dit is echter niet gebeurd. Advies is om de hygiëne te verbeteren zodat de ontwikkeling van vliegen zo veel mogelijk wordt tegengegaan. Afvalbakken die open staan goed af (laten) dekken en de bakken wanneer deze leeg zijn direct te reinigen.

- Bij het onderzoek om en rondom de sportvelden waar veel overlast was geconstateerd in het weekend van 14 en 15 juni, was nu geen enkele vlieg waar te nemen. De omgeving rondom de sportvelden was netjes en schoon.
- Bij de tuinen aan de achterzijde van de Havenweg is geconstateerd dat er door enkele bewoners mest van vooral paarden verzameld wordt tegen de rand van hun perceel. Dit kan mogelijk een vliegenplaag veroorzaken bij de omliggende huizen, zeer zeker als de mest nat wordt en daarna de temperatuur weer zal gaan oplopen. Geadviseerd wordt dan ook om deze mest af te dekken zodat vliegen er geen eitjes in/op kunnen leggen. Tevens het advies om de mest tijdig af te (laten) voeren of te verwerken in de grond. Mest dient overigens altijd op betonnen platen te liggen. Is dit niet het geval dan kan een gemeente eisen deze mest te laten verwijderen of op een goede manier op te slaan.

- Bij de overige straten zijn geen verdere problemen of ontwikkelingsbronnen van vliegen aangetroffen. Een bewoonster aan de Coudorp vertelde dat zij momenteel geen last had van vliegen, maar dat de overlast wel erger is geweest.
- Aan Schippersweg 1 lag nog een deel niet-afgevoerde mest, ondanks dat dit verwijderd zou zijn. Echter zijn er vanwege de koele temperatuur tijdens het onderzoek niet veel vliegen aanwezig. Ook hier geldt dat er bij goede omstandigheden vliegen zich kunnen gaan ontwikkelen. Het is daarom raadzaam alles te verwijderen en deze open plaats te laten reinigen.

Conclusie

- Goede hygiënische en sanitaire voorzieningen zijn een fundamentele stap in een vliegen-overlast management. Materialen en organische producten waarop vliegen hun eieren kunnen leggen moeten verwijderd en/of vernietigd worden. Aangezien de cyclus van de kamervlieg, onder gunstige omstandigheden, kort kan zijn, is het van essentieel belang dat mest in de warme maanden minimaal 2 maal per week van de vloeren verwijderd wordt. Hiermee wordt een voedingbodem weggenomen.
Het is belangrijk dat de bewoners binnen Nieuwdorp de afvalcontainers goed schoon houden en niet open laten staan, het deksel van de afvalbak dient dus goed te sluiten. Nat organisch afval dient op een goede manier te worden afgevoerd, dus in een gesloten afvalbak of zak die niet lekt.
- Gezien de ligging van de stortplaats ten opzichte van de woningen in Nieuwdorp is het goed mogelijk dat kamervliegen in het weekend van 14 en 15 juni jl. met de wind variërend van het westen naar westnoordwest zijn meegevoerd en zich zo op de windstille en warme plekken rond de woningen zijn gaan ophouden.
- Het is daarom aan te raden om na enkele uren na een bestrijding een controle uit te (laten) voeren of de bestrijding het juiste effect heeft gehad. Als er een bestrijding plaats vindt, adviseren wij de bestrijder(s) te laten begeleiden door een medewerker van Delta, daar hij/zij weet waar de problemen zich voor doen. Het onafgedekte, in gebruik genomen gedeelte voor huisvuil, dient goed afgedekt te worden met een laag anorganische afvalstoffen tot een laag van 15 cm dik om ontwikkelingen van vliegen terug te dringen. Na het lossen van nieuw huisvuil dient dit op dezelfde dag nog afgedekt te worden zodat meeuwen en andere vogels niet alles uit elkaar kunnen trekken zodat vliegen zich op de aanwezige rottende organische afvalrestanten kunnen ophouden en zich vermeerderen. In het voorjaar c.q. de zomermaanden is het essentieel dat het vliegenprobleem in beeld wordt gebracht. Dit kan door de gemeente of door de plaagdierbestrijder, maar kan ook door het KAD gedaan worden.
- Mest van kippen bij de eierhandel is een zeer aantrekkelijke ontwikkelingsplaats voor kamervliegen. Gelet op het relatief grote aantal vliegenlarven in de open mestput met open verbinding, kan al bij een geringe vliegenontwikkeling een probleem voor de omgeving ontstaan. Een ontwikkelingsbron buiten de stallen is niet aangetroffen.
- Bij de bezochte veehouder zijn eveneens enkele vliegen waargenomen zoals eerder genoemd in dit rapport. Dit geeft niet direct aanleiding tot overlast maar desondanks dat er zich hier wel vliegen ophouden, dient er ook bij de veehouders rondom Nieuwdorp maatregelen genomen te worden om de vliegenoverlast inzichtelijk te maken en, wanneer nodig, terug te dringen.
- Opgeslagen mest van bijvoorbeeld paarden in tuinen en op open (opslag)plaatsen dienen te worden afgedekt met een hiervoor geschikt product (bijv. een laag zand met een laag van 10-15 cm dikte. Hiermee wordt voorkomen dat er ontwikkeling plaats vindt door kamervliegen en andere vliegsoorten. Is de mesthoop te groot dan dient men dit af te voeren of dienen bewoners of veehouder(s) hierop geattendeerd te worden. Zoals eerder in het rapport vermeld dient mest opgeslagen te worden op een betonnen ondergrond dit ter voorkoming van problemen in de directe omgeving (geur, bodemverontreiniging en verontreiniging van het oppervlaktewater).

Aanbevelingen

- Om de opbouw van een kamervliegenpopulatie te voorkomen bij bijvoorbeeld (pluim)-veehouders, moet men tijdig beginnen met de bestrijding van vliegen en maden. De voorkeur voor de te volgen methodiek gaat uit naar het afsluiten van een bestrijdingscontract met een daarvoor gespecialiseerd bestrijdingsbedrijf. Bij de toepassing van biociden (bestrijdingsmiddelen) op het eigen bedrijf is het erg belangrijk het etiket goed te lezen en het Wettelijk Gebruiksvoorschrift en de Gebruiksaanwijzing juist op te volgen. Daarnaast zijn de plaats van toepassing van de middelen en de veiligheidsaanbevelingen van groot belang.
- Nagaan of in de milieuvergunning strengere maatregelen kunnen worden opgenomen en afgedwongen m.b.t. bestrijdingsmaatregelen en daarbij een meldplicht van (pluim)veehouders aan de gemeente op te nemen wanneer stallen leegkomen en de mest zal worden afgevoerd. Op dat moment kan mestonderzoek plaatsvinden op de aanwezigheid van vliegenmaden, dit kan meer inzicht verschaffen in de ontwikkeling van vliegen. Aanleggen en bijhouden van een logboek door de stortplaats en de (pluim)veehouders met betrekking tot de vliegenbestrijding.
- In de warmere maanden een goed inzicht krijgen betreffende aanwezige vliegen op de stortplaats. Met name nagaan of er een toename plaats vindt of niet, dit alles dient goed geregistreerd te worden; dit kan bijvoorbeeld met behulp van vliegenvallen op de stortplaats. Hierdoor wordt het mogelijk om vroeg in het jaar te signaleren of er al vliegen aanwezig zijn, en kan er tijdig actie worden ondernomen.

Het logboek zou de volgende gegevens moeten bevatten:

- datum behandeling (per stal)
- soort behandeling (per stal)
- biociden (chemische bestrijdingsmiddelen): merk, leverancier, werkzame stof, hoeveelheid middel)
- sluipwespen (pakbonnen, hoeveelheden)
- vliegenlampen (soort, schema)
- bewijs van aankoop middelen (bij toepassing op eigen bedrijf)
- productinformatie gebruikte biociden
- plattegrond stallen (m.b.t. lokaasplaatsen)
- resultaat of indruk m.b.t. aantal vliegen op datum behandeling (en daarna per stal)
- signalering van vliegen met vliegenlampen, kleefstrips en/of vangzakken (vangstregistratie)
- vee en pluimveebedrijven contract laten afsluiten met een bestrijdingsbedrijf
- bestrijdingsbedrijf (prestatie-)afspraken laten maken met opdrachtgever
- bestrijdingsbedrijf logboek bij laten houden
- klagers een logboek bij laten houden met bevindingen (aantal vliegen, data, etc.).

Bestrijdingsmiddelen

Bestrijding stortplaats

Voor een bestrijding kan uitsluitend een middel worden ingezet met als werkzame stof cyfluthrin.

In stallen smeermiddelen op basis van azamethifos, propetamfos, methomyl of imidacloprid

Deze middelen kunnen worden aangebracht op rustplaatsen of -plankjes die verspreid over de stal moeten worden opgehangen. Ook zijn er middelen die kunnen worden gestrooid. Deze middelen werken als lokaas. De werkingsduur is ongeveer 4 tot 6 weken.

Mestmiddelen op basis van diflubenzuron of cyromazin

Naast spuiten of smeren moet altijd mestbehandeling plaats vinden om de in de mest aanwezige maden te doden. Toepassing van deze middelen door spuiten of strooien. Deze middelen moeten bijvoorkeur worden aangebracht op verse mest. De werkingsduur is 14 tot 40 dagen (zie etiket) dus moeten deze middelen om de 2-6 weken worden aangebracht om het gewenste resultaat te bereiken.

Spuitmiddelen op basis van cyfluthrin, azamethiofos of permethrin

Deze middelen worden onder lage druk met grove druppel verspoten op plaatsen waar vliegen vaak rusten zoals op muren, plafond en lampen. Ook hier geldt dat regelmatig wisselen van werkzame stof is aan te bevelen in verband mogelijke resistentie. De werkingsduur is sterk afhankelijk van: de werkzame stof, de ondergrond waarop het middel wordt aangebracht en de mate van stofvorming. Deze spuitmiddelen werken voor vliegen ca. 6 to 12 weken en werken als contactgif.

Vernevelmiddelen op basis van pyrethrine

Dit zijn **kortwerkende** middelen voor vliegende insecten, die met een koudvernevelaar of warmvernevelaar in de ruimte worden gebracht. Voer- en drinkbakken moeten worden verwijderd of afgedekt. Deze middelen niet vaker dan 1 keer per 2 weken toepassen.

Biologische bestrijding met roofvliegen of sluipwespen

In stallen kunnen tegenwoordig ook roofvliegen of sluipwespen ingezet worden om vliegen te bestrijden.

Mechanische bestrijding met elektrische vliegenlampen

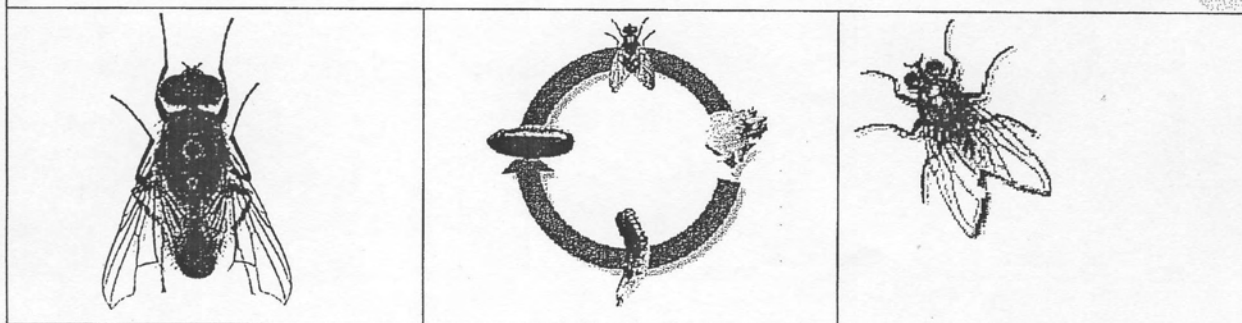
Het vangtbereik wordt opgegeven in vierkante meters en varieert van 100 tot 400 m² per lamp.

Vangmiddelen zoals vliegenvallen (vangzakken), kleefstrips.

Aandachtspunten bij de bestrijding

- Een goede bestrijding begint met een goede hygiëne. Bestrijden in een vuile stal heeft veel minder effect dan in een schone stal.
- Saneer zoveel mogelijk de ontwikkelingsplaatsen op het bedrijf.
- Begin tijdig in het seizoen met vliegenbestrijding (maart).
- Gebruik naast madendodende middelen ook spuitmiddelen en strooi- en/of smeermiddelen in stallen.
- Pas een smeermiddel toe zodra vliegen worden gesignaleerd in de stal.
- Probeer de cyclus te doorbreken.
- Gebruik niet steeds dezelfde werkzame stof. De werkzame stoffen van biociden (chemische bestrijdingsmiddelen) moeten regelmatig worden gewisseld om resistentie te voorkomen.
- Gebruik alleen bij zeer ernstige overlast nevelmiddelen.
- Lees altijd voor het gebruik goed het etiket van de biocide (bestrijdingsmiddel).
- Houd u aan het Wettelijk Gebruiksvoorschrift en de Gebruiksaanwijzing.
- Schakel op tijd professionele hulp in of sluit een overeenkomst af met een vakbekwaam bestrijdingsbedrijf.

Vliegenbestrijding algemeen

Ontwikkeling

Kamervliegen (*Musca domestica* L.) en kleine kamervliegen (*Fannia canicularis* L.) ontwikkelen zich in dierlijke uitwerpselen en in rottend materiaal, zoals voerresten. De totale ontwikkeling van ei tot volwassen vlieg duurt bij een temperatuur van 35°C ongeveer 10 dagen. De gemiddelde ontwikkeling duurt afhankelijk van de temperatuur 1 tot 3 weken.

Mestopslag

In pluimveestallen waar droge mest wordt opgeslagen is het belangrijk dat het drogestofgehalte van de mest boven de 45% ligt. In nattere mest kunnen vliegen zich goed ontwikkelen. In echt vloeibare drijfmest ontwikkelen kamervliegen zich niet. Het is dus zaak om een hoog drogestofgehalte van de mest te bevorderen door te zorgen voor goede ventilatie en het lekken van drinkwatersystemen en het morsen van water te voorkomen.

Bestrijding

Om de opbouw van een vliegenpopulatie te voorkomen in stallen, moet men tijdig beginnen met de bestrijding van vliegen. Er zijn smeermiddelen, mestmiddelen, spuitmiddelen, strooimiddelen en vernevelmiddelen toegelaten voor de bestrijding van vliegen.

Opmerking

Bij navraag bij de Stichting SKAL is gebleken dat met betrekking tot de chemische bestrijding van vliegen in de stal er geen beperkingen bestaan.

Bij de toepassing van biociden op het eigen bedrijf is het van groot belang het etiket goed te lezen en het Wettelijk Gebruiksvoorschrift en de Gebruiksaanwijzing op te volgen. Daarnaast zijn de plaats van toepassing en de veiligheidsaanbevelingen van groot belang.